

Sygn. akt III KK 475/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 marca 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Siwek (przewodniczący)

SSN Antoni Bojańczyk

SSN Igor Zgoliński (sprawozdawca)

w sprawie **K. W.**,

skazanego z art. 59 ust. 3 i in. ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

w dniu 9 marca 2022 r.,

kasacji, wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego od wyroku Sądu Rejonowego w Ż.

z dnia 15 stycznia 2021 r., sygn. akt II K (...),

uchyła wyrok w części dotyczącej orzeczenia o karze i w tym zakresie przekazuje sprawę Sądowi Rejonowemu w Ż. do ponownego rozpoznania.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w Ż. z dnia 15 stycznia 2021 r., sygn. II K (...), wydanym w następstwie uwzględnienia wniosku prokuratora o wydanie wyroku skazującego bez przeprowadzenia rozprawy, K. W. został uznany za

winnego popełnienia czynu z art. 59 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, polegającego na udzieleniu odpłatnie substancji psychotropowej za co otrzymał 100 zł, za który została wymierzona kara grzywny 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 20 zł oraz art. 62 ust. 1 powyższej ustawy, polegającego na posiadaniu substancji psychotropowej za który, przy zastosowaniu art. 37a § 1 k.k., została wymierzona kara grzywny 100 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 20 zł; na podstawie art. 85 k.k. oraz art. 86 § 1 i 2 k.k. powyższe kary zostały połączone i wymierzona została kara łączna grzywny 100 stawek dziennych, przy ustaleniu wysokości jednej stawki na kwotę 20 zł; na podstawie art. 44 § 2 k.k. orzeczony został przepadek poprzez pozostawienie w aktach woreczków foliowych z zamknięciem strunowym, wymienionych w wykazie dowodów rzeczowych i śladów kryminalistycznych nr (...); na podstawie art. 63 § 1 k.k. na poczet kary łącznej grzywny Sąd zaliczył okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie, uznając karę grzywny za wykonaną w części dwóch stawek dziennych; orzeczono o kosztach sądowych.

Powyższy wyrok nie został zaskarżony i uprawomocnił się w dniu 22 stycznia 2021 r. (k. 86).

Kasację od tego orzeczenia, na niekorzyść skazanego, wywiódł na podstawie art. 521 § 1 k.p.k. Prokurator Generalny, zarzucając rażące i mające istotny wpływ na treść orzeczenia naruszenie prawa procesowego, tj. art. 343 § 3 i 7 k.p.k. w zw. z art. 335 § 1 k.p.k., polegające na uwzględnieniu wadliwego wniosku prokuratora o wydanie wobec oskarżonego K. W. wyroku skazującego bez przeprowadzania rozprawy, co skutkowało rażącym naruszeniem art. 45 § 1 k.k., obligującego Sąd do orzeczenia przepadku równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa z art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, jak również rażącym naruszeniem art. 86 § 1 k.k. poprzez wymierzenie kary łącznej grzywny na zasadzie pełnej absorpcji, tj. w wysokości 100 stawek dziennych po 20 zł każda, podczas gdy wskazany przepis w brzmieniu obowiązującym od dnia 24 czerwca 2020 r. nakazuje orzeczenie jej w granicach powyżej najwyższej z kar za poszczególne przestępstwa do ich sumy, co winno skutkować wymierzeniem K. W. kary łącznej grzywny w wysokości co najmniej 101

stawek dziennych i wnosząc w konsekwencji o uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy w tym zakresie Sądowi Rejonowemu w Ż. do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja była oczywiście zasadna w rozumieniu art. 535 § 5 k.p.k., wobec czego podlegać mogła uwzględnieniu na posiedzeniu bez udziału stron. Zgodzić się trzeba w całej rozciągłości z zarzutem środka zaskarżenia, wskazującym na wadliwość orzeczenia spowodowaną naruszeniem wskazanych przez Prokuratora Generalnego przepisów prawa materialnego i procesowego. Autor kasacji zasadnie podniósł, że kontrola wniosku prokuratora o zakończenie postępowania w trybie konsensualnym nie sprostала standardom rzetelności. W jej toku Sąd Rejonowy w Ż. nie dostrzegł, że przedmiotowy wniosek nie zawierał postulatu odnośnie do przepadku równowartości korzyści majątkowej osiągniętej z popełnienia przestępstwa z art. 59 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii. Niewątpliwie natomiast przepis art. 45 § 1 k.k. ustanawia obligatoryjne orzeczenie przepadku korzyści lub jej równowartości i nie przewiduje w tej materii żadnego luzu decyzyjnego. Orzeczenie określonego w nim środka karnego, jeżeli korzyść majątkowa została osiągnięta w wyniku popełnienia przestępstwa, a nie podlega przepadkowi na podstawie art. 44 § 1 i 6 k.k., ani zwrotowi pokrzywdzonemu lub innemu podmiotowi, jest więc niezbędnym rozstrzygnięciem wyroku skazującego za czyn, w wyniku którego sprawca osiągnął chociażby pośrednio korzyść majątkową. Żaden z powyższych warunków wyłączających zastosowanie art. 45 § 1 k.k. w niniejszej sprawie się nie zmaterializował, a skutkiem dopuszczenia się przez skazanego występku stypizowanego w art. 59 ust. 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii było osiągnięcie korzyści majątkowej, która należy do kręgu jego ustawowych znamion. Implikowało to zatem obowiązek wydania rozstrzygnięcia na podstawie art. 45 § 1 k.k., które zostało przez Sąd *meriti* pominięte. Słusznie podniósł też autor kasacji, że konwalidacja powyższego uchybienia nie mogła nastąpić poprzez zastosowanie trybu określonego w art. 420 § 1 k.p.k., albowiem uniemożliwia to konsensualny tryb rozpoznania sprawy.

Innym dostrzeżonym uchybieniem, którym obarczony został zaskarżony wyrok było nieprawidłowe orzeczenie kary łącznej na podstawie art. 86 § 1 k.k.,

który to przepis w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 19 czerwca 2020 r. (Dz. U. z 2020 r., poz. 1086) określa granice wymiaru tej kary, poczynszyszy od rozmiaru powyżej najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa, do ich sumy. Nie było zatem możliwe zastosowanie zasady pełnej absorpcji, przy zachowaniu której ukształtowany został wymiar kary łącznej grzywny orzeczonej wobec skazanego (100 stawek dziennych grzywny po 20 zł każda, w następstwie połączenia kar jednostkowych). Takie ukształtowanie kary łącznej stanowiło obrazę art. 86 § 1 k.k. poprzez wymierzenie kary poniżej dolnej granicy. Jakkolwiek powyższa regulacja modyfikująca reguły wymiaru kary łącznej jest stosunkowo nowym rozwiązaniem legislacyjnym, skarżący trafnie ustalił, że w realiach niniejszej sprawy znajduje ona zastosowanie.

W tym stanie rzeczy, wobec stwierdzenia rażącej i mającej bez wątpienia istotny wpływ na treść orzeczenia wskazanej przez Prokuratora Generalnego obrazu prawa, skutkującej brakiem orzeczenia obligatoryjnego przepadku oraz orzeczeniem kary łącznej poniżej dolnej ustawowej granicy (art. 523 § 1 k.p.k.), Sąd Najwyższy wydał postulowane przez skarżącego rozstrzygnięcie o charakterze kasatoryjnym (art. 537 § 2 k.p.k.), implikujące konieczność ponownego rozpoznania sprawy w uchylonej części z uwzględnieniem wyrażonych powyżej zapatrywań prawnych.